

de eeuw tezamen mag worden beschreven met die van de kwakzalverij daarvan heeft Porter mij kunnen overtuigen, daarna gaan beide sectoren, daarin verschilt Engeland niet van ons land, uiteen lopen en verdienen zij elk apart aandacht te krijgen.

De recensent van het *British Medical Journal* beoordeelde Porters Quacks als uitmuntend en wij sluiten ons daarbij volgaarne aan. Alleen al de talrijke deels in kleur weergegeven kwakzalversprenten maken het boek zijn prijs waard. Dat het boek enkele typografische slor-

digheden bevat, dat het onder een prent van een 'High German Doctor' vervolgens een Dutch doctor beschrijft (p.91) en dat het een schilderij van Jan Steen (p. 195) niet met zekerheid aan hem durft toe te schrijven: een kniesoor die daarop let. ●

R. Porter. Quacks: Fakers and Charlatans in English Medicine. Tempus, Stroud (UK). ISBN 0 7524 1776 2. 254 pagina's. € 48,- oude prijs. Bij Scheltema nu voor € 12,95.

● Kort ●

Wet BIG in de praktijk

De wet BIG heeft justitie en Inspectie groten-deels ontwapend indien zij tegen gevaarlijke kwakzalvers zouden willen optreden. Een lichtpuntje in de wet is dat justitie al voordat juridisch spijkerhard is aangetoond dat er gevaar dreigt maar bij een ernstige verdenking daarop een inrichting van alternatieve geneeskunde kan sluiten. Een mooie testcase om te zien wat dit artikel in de praktijk waard is werd gevormd door de in Harlingen gevestigde kliniek Eye4Care, waar men vooral kanker (speciaal hersentumoren), maar ook MS, ME, reuma en artrose 'behandelt'. De therapie, gegeven door een zakenman zonder medische achtergrond, Pathuis en een fysiotherapeut, bestaat uit 'frequentie- of resonantietherapie en magneetveldtherapie'. Het OM drong begin juli 2004 op sluiting van dit kwakzalvershol, nadat de Inspectie al in maart daarop had aangedrongen en aangifte deed. De raadkamer te Leeuwarden deed op 14 juli uitspraak: de kliniek hoeft niet dicht, maar 32 handelingen mogen er niet langer worden verricht. Het *AD* meldde op 11 augustus dat er al een kankerpatiënt is die bij justitie voortzetting van de nu verboden 'frequentie-therapie' eist omdat ze er zo'n baat bij had. Op 16 augustus deed de rechter uitspraak: de eis van de vrouw werd afgewezen. ●

Onbalans

'In een lijf zitten energiepunten, via deze acupunctuurpunten kan men de energie in het lichaam beïnvloeden. Lijf en geest moeten in balans zijn. Bij onbalans ontstaan klachten. Als er ergens een blokkade is en de vrije stroom van energie van wordt verstoord, ontstaan er (pijn)klachten. We proberen deze verstoring te vinden en indien mogelijk te verhelpen.' Bij het lezen van dit citaat denkt de lezer aan een geldbeluste fysiotherapeut of aan een goed ingeburgerde Chinese 'professor' van de Gelderse Kade te Amsterdam. Toch is deze leuterpraat afkomstig van een echte BIG-geregistreerd medisch specialist. Zijn naam is Wil Custers en hij is als anesthesioloog verbonden aan de pijnpoli van het Maximá Medisch Centrum te Eindhoven. Verder zegt hij, in een interview in het *NHD* op 10 juli 2004, dat de westerse en oosterse geneeskunst een gelijkwaardige rol spelen in zijn behandeling. Op de ledenlijsten van de diverse alternatieve artsverenigingen telde ik begin 2004 76 medisch specialisten, wat overeenkomt met 0,26 procent van deze beroepsgroep. Onder de 47 acupuncturisten bevonden zich o.a. tien anesthesisten en acht psychiaters. ●

C.N.M. Renckens